

Sygn. akt IV KO 65/19

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

w sprawie zażalenia na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w N.
z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt PR 2 Ds. [...],
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 24 czerwca 2019 r.,
wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w K.
z dnia 30 maja 2019r., sygn. akt II Kp [...],
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 maja 2019 r. Sąd Rejonowy w K. wystąpił z inicjatywą przekazania na podstawie art. 37 k.p.k. innemu sądowi równorzędnemu sprawy karnej o sygn. akt PR 2 Ds. [...], w której przedmiotem rozpoznania będzie zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonego T. P. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w N. z dnia 20 grudnia 2018 r., odmawiające wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków służbowych przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.. Swoje stanowisko umotywowował potrzebą wyeliminowania wszelkich sugestii mogących rzutować w odbiorze społecznym na swobodę i obiektywizm orzekania, mogących wynikać z faktu, że przedmiotowe zażalenie dotyczy postępowania o niezgodne z prawem działania jednego z prokuratorów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie był zasadny. W niniejszej sprawie nie występują okoliczności mogące stwarzać konieczność przekazania sprawy w trybie właściwości delegacyjnej innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Przepis art. 37 k.p.k., stwarzając odstępstwo od ogólnych reguł ustalania właściwości miejscowej sądu, podlega restryktywnej wykładni. Oznacza to, że z okoliczności danej sprawy wynikać musi realna potrzeba ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym i bezstronnym procedowaniu przez sąd lub też potrzeba zagwarantowania obiektywizmu orzekania i że może być ona zrealizowana jedynie w drodze wyznaczenia do orzekania innego sądu równorzędnego. Musi zatem zaistnieć sytuacja świadcząca w sposób jednoznaczny, że pozostawienie sprawy w gestii sądu właściwego sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Potrzeba ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów wymaga jednak również, by powyższa przesłanka nie była nadużywana, a organy wymiaru sprawiedliwości kształtowały obraz sądów zdolnych do zachowania bezstronności w każdej sprawie.

Sam fakt, że postępowanie zażaleniowe dotyczyć będzie jednego z [...] prokuratorów, nie może automatycznie dowodzić niezdolności Sądu właściwego miejscowo do orzekania w przedmiocie środka odwoławczego, czy też stanowić uzasadnionej podstawy do obawy o niewłaściwy odbiór społeczny. Wręcz przeciwnie, unikanie procedowania w niniejszej sprawie świadczyłoby o braku predyspozycji tego Sądu do zachowania obiektywizmu. Zatem to właśnie w ramach dbałości o prestiż wymiaru sprawiedliwości należy wystrzegać się sytuacji, w których nadmierne wykorzystywanie instytucji określonej w art. 37 k.p.k. może podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Autorytet sądu opierać się winien w tym wypadku na wydaniu sprawiedliwego, opartego na wnikliwej i bezstronnej ocenie całokształtu materiału dowodowego, orzeczenia.

Fakt, że postępowanie prowadziła inna prokuratura niż właściwa, z oczywistych względów nie może przemawiać za koniecznością przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu (sprawy dotyczącej niewłaściwego wykonywania obowiązków służbowych przez prokuratora nie mogli prowadzić

prokuratorzy tej samej jednostki). Wprawdzie sędzia K. T. – R. złożyła w niniejszej sprawie oświadczenie w trybie art. 41 § 1 k.p.k. (k. 16 akt II Kp [...]) i została wyłączona od udziału w sprawie (postanowienie Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 marca 2019 r. k. 18), ale podstawą tego wyłączenia było rozpoznanie środka odwoławczego na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt PR 1 Ds. [...] o odmowie wszczęcia śledztwa, w którym to orzeczeniu wyraziła swój pogląd w przedmiocie objętym sprawą niniejszą. Zatem wskazane przez Sąd Rejonowy okoliczności nie miały tu znaczenia.

Kierując się powyższymi względami Sąd Najwyższy nie znalazł przesłanek do uwzględnienia wniosku.